

בתי המשפט

--

א 002580/03

בית משפט השלום רחובות

תאריך: 29/11/2004

בפני כבוד השופט הרן פינשטין

התובע

גיורא אבן-צור

תומר פישמן

בעניין:

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

1. אחים רז י.א. בע"מ

2. מנורה חברה לביטוח בע"מ-ת"א

הנתבעות

ירון בן אפרים

ע"י ב"כ עו"ד

פסק-דין**רקע**

1. עניינה של תביעה זו בנוקדי גוף אשר נגרמו לתובע, יליד 1970, מסגר ומרכיב מכונות במקצועו. ביום 18.9.02 נפגע התובע כתוצאה מנפילת זחל מרסס השוקל כ- 500 ק"ג, על אגודל יד שמאל בעת עבודתו אצל הנתבעת מס. 1 כמכונאי מכונות חקלאיות.
- אין חולק כי הנתבעת מס. 1 הייתה בשעת האירוע מושה התביעה מעבידתו של התובע. התובע עבד אצל הנתבעת מס. 1 כ-5 שנים עובר לתאונה. את תפקידו מילא לשביעות רצונו המלאה של מעבידיו.
- הנתבעת מס. 2 הינה החברה המבטחת את הנתבעת מס. 1.

טענות התובע :

2. א. התובע טוען כי ביום 18.9.02 קיבל הוראה ממנהל הנתבעת, מר אלי רז, לבדוק תקינותו של זחל מרסס בחצר המפעל ולא בתוכו מאחר והפעלת הזחל גורמת לרעש. בחצר המפעל קיים שטח שאינו ישר ונקי, עליו היו מים ושמונים. התובע מצהיר בסעיף 18 לתצהירו כי מנהל הנתבעת הנחה אותו כיצד להרים את הזחל עם מגבה ולהניח את הזחל על שני קרשים ופרופיל U מברזל. התובע הצליח להרים את הזחל ולהכניס את הקרש ואת הפרופיל - U מתחתיו, אך תוך כדי נסיון לכוון את פרופיל ה-U, נפל הזחל באמצעות המגבה על ידו השמאלית של התובע ופגע באגודל יד שמאל. אגודלו של התובע נחבשה במפעל והוא חזר לעבודתו וניסה יחד עם מנהל הנתבעת להרים שוב את הזחל עם המגבה ושוב החליק הזחל. במשך הלילה סבל התובע מכאבים עזים ופנה לביה"ח שם אובחן שבר באגודל יד שמאל. התובע גובס והחל בתהליך ארוך של שיקום. התובע מציין כי בתוך המפעל מורם הזחל בעזרת מתקן הרמה (מעין מנוף) ומצהיר כי עד לבוקר התאונה מעולם לא הרים זחל מרסס בעזרת מגבה ידני. לאחר שהתובע נבדק ע"י רופאה תעסוקתית היא קבעה כי אינו יכול להמשיך לעבוד בעבודתו. עקב כך פוטר התובע מעבודתו, מאחר, וכאמור, מצבו לא אפשר לו להמשיך לעבוד במקצועו.

בעקבות הפגיעה קבעה ועדה הרפואית של המל"ל לתובע נכות לצמיתות בשיעור 19%.

ב. התובע מייחס את האחריות בגין נזקיו למעבידתו, הנתבעת, אשר לטענתו - בעטיים של מחדליה ומעשיה - נגרמו הנזקים לאצבעו.

טענות הנתבעת מס. 1

3. הנתבעת גורסת כי שיטת העבודה אותה הנהיגה הינה שיטת עבודה נכונה וראוייה ואין פגם בשיטת העבודה עם מגבה. לחילופין, טוענת הנתבעת כי לתובע אשם תורם ניכר ומשמעותי לקרות התאונה, המגיע כדי 100%.

4. הצדדים חלוקים בדעותיהם לעניין שאלת האחריות ולשאלת האשם התורם מצד התובע ולשאלת גובה הפיצויים המגיעים לתובע, אם בכלל.

א. שאלת האחריות ואשם תורם מצד התובע :

1. כאשר באים לבחון את שאלת האשם התורם יש לזכור את העקרון לפיו בשאלה זו יש להחמיר עם המעביד ולהקל עם העובד :
עקרון זה הוזכר ב-ע"א 655/80 מפעלי קירור בצפון בע"מ נ' אסתר מרציאנו, פ"ד לו(2), 592, עמ' 605-604.

"...מגמה, שהשתרשה בהלכות שנקבעו בפסיקת בית המשפט הזה, היא, כי במקרה שמדובר בתאונת עבודה, אשר בה נפגע עובד, יש לדקדק דווקא עם המעביד בכל הנוגע להטלת האחריות לתאונה ולהקל במידה רבה עם העובד בייחוס רשלנותו, שגרמה או שתרמה לתאונה. היסוד הרעיוני לקביעת הלכה זו הוא בכך, שהמעביד הינו זה המופקד על המפעל או על העבודה, שבמסגרתה מבצע העובד את המוטל עליו, ומתפקידו לדאוג, שתנאי העבודה ושיטות העבודה יהיו בטוחים, והעובד יודרך כראוי כיצד לבצע מלאכתו (ע"א 530/70; ע"א 147/54, בעמ' 1608; ע"א 250/64, בעמ' 32). עם זאת יש לבחון ולבדוק כל מקרה ועניין על-פי נסיבותיו, שמא חטא גם העובד ברשלנות של ממש, אשר צריכה להילקח בחשבון, שעה שבאים לקבוע את חלוקת האחריות לתאונת עבודה. כבר היו דברים מעולם, שחרף המגמה הבסיסית הנ"ל הוטלה על העובד אחריות כבדה משל המעביד. גם לגישה זו יימצא אישור בפסקי-דין, שניתנו במקרים המתאימים (למשל, ע"א 227/67 (המ' 113/68), בעמ' 319; ע"א 53/57 וע"א 819/77)."

על העובדה כי הנתבע התבקש על-ידי מנהל הנתבעת לבדוק את הזחל בחצר המפעל ע"י המגבה הידני ולא בתוך המפעל שם קיים מנוף חשמלי, אין חולק. (ראה סעיף 4 לתצהירו של אלי רו ותשובה 12 מתוך דף התשובות לשאלון שסומן ת/2).

2. השאלה החשובה לענייננו היא האם נפילת הזחל נבעה מהתרשלותו של התובע או מהתרשלות הנתבעת?

בחקירתו של התובע הוא הסביר כי התאונה קרתה בשבריר שניה כך שברגע התאונה לא יכול היה לדעת מה בדיוק גרם לתאונה. אחת מטענות התובע הינה כי השטח בו עבד היה רטוב ממים ומשמנים ויתכן כי כתוצאה מכך החליק המגבה.

כשנשאל מר רו בחקירתו האם השטח היה רטוב ענה בהגינותו כי אינו זוכר אך אם הנתבע אמר כך, סביר להניח שכן. כמו כן הודה כי שוטפים שם את

המכונות לצורך הורדת אבק ושמיים (עמוד 22-12 לפרטיכל). מר רז אף מאשר בעדותו כי התובע הינו אדם אמין מאוד. ובכן, "ברי ושמא ברי עדיף". לאור עדותו של מר רז נראה כי יש לקבל את טענת התובע לפיה המשטח עליו התבקש לבדוק את הזחל היה רטוב ומשומן. ניתן גם להתרשם כי כך פני הדברים מתוך שלוש תמונות אותן צרף התובע לתצהירו. (מדובר ב-2 התמונות בעמוד הרביעי לדפי התמונות שצורפו לתצהיר התובע ובתמונה העליונה בעמוד 5).

3. טענה נוספת של התובע הינה כי לאחר התאונה ניסה יחד עם אלי רז להרים את הזחל באמצעות המגבה והוא שוב החליק. מר רז מציין בתצהירו כי אינו זוכר זאת, אולם מציין כי יכול להיות שכך היה. גם כאן, מתוך שקילת שתי העדויות, עולה כי יש לקבל את גרסת התובע.
4. הנתבעים הציגו חוות דעת של מומחה בתחום הבטיחות, ד"ר אלעזר איל ביקלס, בה קבע כי התאונה נגרמה בעטיו של התובע. חוות דעתו של המומחה וביקורו במפעל נערכו קרוב לשנתיים לאחר התאונה. זו עיקרה של חוות הדעת:
- המומחה מפרט בחוות דעתו את המידע שמסר לו מר רז ואשר שימש אותו לצורך הכנת חוות הדעת. מר רז סיפר למומחה כי התובע נשלח ללקוחות לתקן ולבדוק מרססים זחליים דומים. עבודתו כללה הרמת זחלים גם בשטחים חקלאיים, בתוך חממות, באמצעות אותו סוג מגבה. המומחה מציין כי מקום התאונה בחצר המפעל היה בעל כיסוי אספלט מישורי ותקין. לא היה כל פגם או שיפוע במשטח שיכול היה לגרום לנפילת המגבה. המגבה מיועד להרמה של עד 30 טון (הזחל שוקל 500 ק"ג בלבד). המגבה מתוכנן כך שכל נהג יוכל לתפעלו ללא כל קושי. קביעת המומחה הנה שאם היה התובע נזהר ולא מכניס את ידו בין הגליל לבין פרופיל ה-U, הרי שהתאונה הייתה נמנעת. החדרת המגבה שלא כהלכה כך שרק קצהו אוחו בגוף המורם יכולה לגרום לנפילת הגוף המורם עקב זעזוע כלשהוא. על התובע היה לוודא את החדרת

המגבה תהיה לכל אורך שן התמיכה ולהימנע מלהחדיר ידיו בין הגליל לפרופיל שתחתיו.

מסיכום חוות הדעת עולה כי רשלנותו של התובע, לשיטת מר ביקלס, מסתכמת בשניים :

1. הכנסת ידו בין הגליל לפרופיל U.
2. החדרת המגבה שלא כהלכה.

יש לציין כי במהלך עדותו של מר אלי רז, הוא נשאל האם אמר למר ביקלס שהתובע נשלח ללקוחות לתקן מרססים דומים ועשה זאת באמצעות מגבה. מר רז השיב בשלילה. (ראה עמ' 23 לפרטיכל שורות 4-6).

בהמשך החקירה שוב מציין מר ביקלס כי נמסר לו מידע שונה מפי מר רז (ראה עמוד 36 לפרטיכל שורה 24).

מר ביקלס נשאל לגבי עניין זה וחזר על טענתו כי נמסר לו מפי מר רז כי התובע ביצע פעולה זו בעבר אצל לקוחות (עמוד 35 לפרטיכל שורות 11-22).

התובע הצהיר בסעיף 19 לתצהירו כי עד לבוקר התאונה מעולם לא הרים זחל מרסס בעזרת מגבה. טענתו זו לא נסתרה.

מר ביקלס נשאל לגבי חשיבות העובדה כי התובע ביצע פעולה זו בעבר, וענה:

ש. למה זה חשוב לך לציין את זה בחוות הדעת שהתובע עשה את אותה פעולה כמה פעמים בעבר?

ח. מאחר שאם התובע עובד רק במפעל, ובתוך אולם המפעל, וכל ההרמות כפי שהובהר לי, על ידי וינ'ץ- הרי שהיתי מתייחס בצורה שונה לתאונה הזו, אבל כאשר מבהירים לי שהאיש עשה פעולות דומות בתוך חממות בשטחים חקלאיים, הרי ששם אין "וינ'ץ" ולכן שם הבהירו לי ששם עבדו תמיד עם ג'ק. לכן ציינתי את הדבר הזה כי לדעתי יש לזה משמעות.

ש. אמרת בהגינותך שהיית מתייחס אחרת אם היה ברור לך ואם אלי רז היה אומר לך שהתובע מעולם לא ביצע את הפעולה הזו?

ח. נכון. לא אמרתי איך אחרת.

ש. תסביר מה זה אחרת?

ת. אז הייתי שואל את עצמי, האם האדם יש לו ניסיון קודם, יש לו ידע לעשות שימוש בג'ק, אבל מאחר ונאמר לי שזה נעשה פעמיים בעבר, יצאתי מנקודת הנחה שהאיש יודע ושיש לו ניסיון.

(ר' עמודים 32-33 לפרטיכל).

במהלך החקירה הנגדית הצהיר מר ביקלס כי מנהל הנתבעת שיקר.

מתוך כל האמור לעיל, ניתן להסיק כי המידע עליו הסתמך המומחה לצורך כתיבת חוות הדעת הינו שנוי במחלוקת ואין לגביו אחידות דעים. קיימים פערים בין גרסתו של מנהל הנתבעת לבין גרסתו של המומחה.
לפיכך אינני יכול לקבל את קביעתו הגורפת של המומחה לפיה התאונה התרחשה בעטיו של התובע.

5. שאלת נטל ההוכחה

לאור קביעתי דלעיל כי המשטח עליו ביצע התובע את הרמת הזחל היה רטוב ומשומן, ולשיטת התובע עשוי היה לגרום לנפילת הזחל, ולאור טענתו של התובע, אותה קיבלתי, לפיה לאחר התאונה ניסה התובע יחד עם מר אלי רז להרים בשנית את הזחל, אני סבור כי במקרה זה מתקיימים שלושת התנאים להחלת הכלל "הדבר מדבר בעד עצמו" – על-פי סעיף 41 לפקודת הנזיקין. כלל זה מעביר את נטל הראייה אל כתפי הנתבעת מס. 1.
שלושת התנאים הם:

1. התובע אינו יודע מה גרם לנפילת הזחל (למעט השערות שונות- העיקרית שבהן הינה כי משטח העבודה היה רטוב ומשומן).
2. מדובר בנכס עליו לנתבעת מס. 1 היתה שליטה מלאה עליו.
3. לאור כל קביעותי לעיל נראה כי אירוע המקרה מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבעת לא נקטה זהירות סבירה, מאשר עם המסקנה שהתובע לא נקט זהירות סבירה.
שלב שלישי זה נבחן לאחר סיומן של כל העדויות, על סמך החומר הראייתי כולו. (ראה ע"א 1146/99 קופ"ח כללית נ' סולן, פ"ד נה(4), 898), מפי השופטת שטרסברג כהן.

יש לציין כי התובע הציג תעודות שונות לפיהן קיבל הכשרה מקצועית בתחום המכונאות וכן מכתבים מאת הנתבעת מס. 1 לפיהם מילא את עבודתו בדייקנות ובמסירות, עובדות התורמות למסקנתי כי סביר יותר שמדובר באי-נקיטת זהירות סבירה של הנתבעת מאשר ביצוע פעולה לא נכונה על-ידי התובע.
בבחינתי את כל הראיות בתיק לא מצאתי כי הנתבעת מס. 1 עמדה בנטל זה. הנתבעת לא הוכיחה כי לא היה לגבי התאונה שגרמה לנזק התרשלות שתחוב עליה כנדרש בסעיף 41. לעומת זאת, התובע הוכיח כי המשטח עליו עבד היה רטוב ומשומן.
לפיכך אני קובע כי הנתבעת אחראית בגין הנזקים שנגרמו לתובע.
יחד עם זאת אני סבור כי יש לתובע אשם תורם של 20%.

בספרו של עו"ד משה ויסמן "תביעות רשלנות בנויקין" (בעמודים 479-470), מציין המחבר כי דרישות הזהירות המוטלות על מעביד גבוהות מאלו המוטלות על עובדו, אם משום שבידי המעביד אפשרות טובה יותר למניעת הסיכונים ואם משום שכבעליו של מקום עבודה הוא מודע לסיכונים טוב יותר. גם אם מתוודע העובד לחלק מן הסיכונים, לא תמיד ידווח על כך למעבידו, משום חשש שיפוטר; רצון להתקדם בעבודתו; מנימוקים אחרים על-פיהם אין מחובת העובד להרהר על שיטת העבודה. מאידך גיסא, יש לבחון את מידת האוטונומיה של העובד, כפונקציה של אופי ביצוע העבודה ממנה ניזוק.

במקרה זה מדובר בתובע שהיה ביחסים טובים עם מעבידו, עבד במקום כ-5 שנים ועבד לשביעות רצון מעבידו. על כן יש להתחשב בעובדה כי התובע ידע כי מדובר במשטח רטוב ומשומן ולא הפנה את תשומת לב המעביד והסתכן בבצוע עבודה על משטח שכזה.

על כן, מהסכום הפיצויים שייפסק לתובע, יש להפחית, בגין אשם תורם, 20%, כתרומת רלשנות מצידו.

4. שאלת הפיצויים

השאלות לגביהן יש להכריע :

א. הפסד השתכרות לעבר-

1.

התובע צירף תלושי שכר לתקופה של שמונה חודשים שקדמו לתאונה – היינו מחודש 01/02 – 08/02. ממוצע השכר עפ"י התלושים הינו 6,786 ₪ ברוטו. (סכום זה כולל תוכו את כל התשלומים ששולמו לתובע טרם ניכויים שונים).
הצדדים חלוקים בדעותיהם לגבי המרכיבים אותם יש לכלול בחישוב ממוצע השכר החודשי של התובע ועל כך קיימים פערים משמעותיים בין חישובי כל אחד מהצדדים לגבי הפסד השתכרות. בעוד שהתובע טוען כי לשכרו הממוצע שעל-פי חישובי מגיע ל-7,000 ₪ ברוטו (התובע לא פירט כיצד לחישוב הגיע לחישוב זה).

עוד מבקש התובע להוסיף חופשה, ביגוד ותלושי-שי בראש השנה ובפסח. על כן מגיע שכרו בערכי היום לכ-7,500 ₪.

הנתבעות סבורות כי משכרו המומצע יש לגרוע דמי הבראה; 5% מהסכום שהופרש לביטוח מנהלים; חופשה; תלושי שי וביגוד, שכן מרכיבים אלו לא יישללו מהתובע במקום עבודתו החדש. כן יש לגרוע את מרכיב הנסיעות שכן אלו החזרים שקיבל בגין נסיעה מהבית לעבודה.

.2

בחישוב שכרו של התובע יש להביא בחשבון כל הטבה ישירה הצומחת לעובד בגין עבודתו, בין שהיא מתקבלת מאת מעבידו ובין מאחרים. ראה לעניין זה את ספרו של ד. קציר, "פיצויים בשל נזקי גוף", מהדורה חמישית (2003) בעמ' 95-93.

אני קובע כי בקביעת שכרו של התובע יש להביא בחשבון את ההטבות שקיבל ושאת סכומם הוכיח.

יחד עם זאת, משכרו של התובע יש לגרוע את דמי הנסיעה ששולמו לתובע כהחזר בעבור הגעתו וחזרתו מן העבודה. מאחר ומדובר בהחזר, אין להביא מרכיב זה בחשבון שכן לתובע לא נגרמה הוצאה שכזו.

לאחר גריעת מרכיב זה מתלושי השכר של התובע, ממוצע שכרו עומד על סך 6,510 ₪. סכום זה כולל בתוכו את כל הרכיבים שמופיעים בתלושי השכר אותם הציג התובע (דמי הבראה, בונוסים) וכן תוספת של -800 ₪ בגין תלושים לחג אותם קיבל התובע.

הצדדים מסכימים כי מספר החודשים לפיהם יש לחשב הפסד לעבר הוא 27, ולפיכך החישוב הוא:

$$27 \times 6,510 = 175,770 \text{ ₪}$$

על כן, ישלמו הנתבעות לתובע בעבור הפסד השתכרות לעבר סך -177,178 ₪, סכום זה צמוד למדד "מיום אמצע" 1.11.03.

.2 הפסד השתכרות לעתיד :

הצדדים הגיעו להסכמה לפיה נכותו הרפואית של התובע הינה 17.5% . התובע מפנה ל-ע"א 3049/93 פ"ד נב(3), 792, שם נקבע כי אחוז הנכות הרפואית עשוי לשמש אינדיקציה כמדד לפגיעה בכושר השתכרות הנפגע אולם לא תמיד כך. יש ומידת הפגיעה בכושר התפקוד של הנפגע שונה מן נכותו הרפואית. יש חשיבות למידת ההשפעה של הנכות על יכולתו של התובע להמשיך לעבוד במקצועו ובקביעת הפסד כושר השתכרותו יינתן לכך ביטוי.

טרם התאונה עבד התובע כמכונאי. עבודה זו הינה, כידוע, עבודת כפיים. לאחר האבחון אצל הרופאה התעסוקתית נקבע כי התובע מוגבל בעבודה הקשורה במאמץ-יתר של כף יד שמאל, הרמת משאית ותפיסת חפצים, ונקבע כי אינו מסוגל להמשיך בעבודתו. (כך עולה ממכתבה של ד"ר אהרונוביץ מיום 29.1.03). בעקבות כל אלה פוטר התובע מעבודתו. התובע הופנה על-ידי המל"ל לתוכנית שיקום בה הוא רכש מקצוע חדש – טכנאי אלקטרוניקה וטלפונים סלולריים. התובע יסיים את לימודיו בחודש 12/04, הבא עלינו לטובה.

לאחר סיום הקורס יאלץ התובע לחפש מקום עבודה חדש ולהשתלב במעגל העבודה מחדש במקצוע זה עתה רכש ועדיין אינו מנוסה בו. לכך יש להוסיף את העובדה כי התובע יתמודד על מקום עבודה מול אדם אחר שאינו בעל נכות. לפיכך, אני מעמיד את נכותו התפקודית של התובע על סך 23%.

התובע הינו אדם צעיר ולפניו עומדות עוד 33 שנות עבודה. מנהל הנתבעת, מר רו, העיד כי אלמלא התאונה היה מעסיק את התובע עד גיל הפנסיה (ראה עמוד 26 לפרטיכל שורות 18-19). וכן, שאם היה ממשיך לעבוד שכרו היה צפוי לעלות (ראה עמ' 28 לפרטיכל שורות 4-3). כך יש להסיק גם משביעות הרצון שהביע מר רו מעבודתו של התובע ומכך שמדובר בעובד מסור וחרוץ.

התובע טוען כי שכרו הפוטנציאלי הינו 10,000 ₪. הערכתו זו מקובלת עלי. מדובר בעלייה של כ-35% משכרו כיום ולאור דברי מנהל הנתבעת, נראה כי הערכה זו סבירה היא. אני פוסק לתובע בגין הפסד השתכרות לעתיד סך של 577,726 ₪ לפי החישוב הבא: $(251.1856 \times 23\% \times 10,000)$.

3. כאב וסבל

התובע הוא איש צעיר אשר נפגע באגודלו וסבל משבר מרוסק. ידו של התובע גובסה והוא עבר תהליך של פיזיותרפיה וריפוי בעיסוק.

בנסיבות אלו אני מעמיד את הפיצוי בגין כאב וסבל ע"ס 70,000 ₪ כולל ריבית.

4. עזרת צד ג':

התובע נפגע באגודל יד שמאל שאינה ידו הדומיננטית. התובע לא הוכיח כי עד היום שכן שירותי עזרה כלשהם. יחד עם זאת אני מקבל את הצהרת אשת התובע כי בחודשיים לאחר הפגיעה סייעה לתובע בשריכת שרוכים, כיפתור כפתורים, באכילה ובמקלחת. אשת התובע העידה עוד כי מאז התאונה מוגבל התובע בתפקוד בידו הפגועה ומתקשה לסייע לה כפי שסייע לפני התאונה. בראש נזק זה אני מוסק לתובע סכום גלובאלי לעבר ולעתיד בסך 30,000 ₪.

5. קורס שיקום:

בגין קורס השיקום עליו שילם התובע, והציג קבלה על תשלום, יש לפצות את התובע בסך 3,220 ₪.

6. הוצאות:

הנתבעות ישלמו לתובע את הוצאות המומחה הרפואי בסך 5,000 ₪. (התובע הציג קבלות בסכום זה), וכן את אגרת בית משפט בסך 587 ₪.

7. אשם תורם:

מכל הסכומים המפורטים דלעיל יש להפחית 20%, כמפורט לעיל.

8. ניכויים

מכל הסכומים הנ"ל יש לנכות תשלומים שקבל התובע מאת המל"ל – דמי פגיעה, מענק נכות, דמי אבטלה ודמי מחייה וכל תשלום אחר שקיבל התובע בגין פגיעתו.

הצדדים יערכו חישוב במשותף לגבי הסכום אותו יש לנכות. היה ולא יגיעו להסדר, רשאים הם לפנות לבית המשפט.

9. שכ"ט עו"ד:

הנתבעות ישלמו לתובע שכר טרחת עו"ד בסך 10% + מע"מ, מתוך הסכום שישולם לתובע לאחר ניכוי הסכומים שהתקבלו ע"י המל"ל ולאחר הפחתת האשם התורם.

ניתן היום ט"ז בכסלו, תשס"ה (29 בנובמבר 2004) בהעדר הצדדים

המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים

הרן פינשטיין, שופט

002580/03 א 133 אביבה-חיה פינטו
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה